

Press och information

Europeiska unionens tribunal
PRESSMEDDELANDE nr 25/22
Luxemburg, den 9 februari 2022

Dom i mål T-791/19
Sped-Pro mot kommissionen

Tribunalen ogiltigförklarar kommissionens beslut om att avslå ett klagomål mot PKP Cargo, som är ett bolag som kontrolleras av den polska staten, med påståendet att detta bolag missbrukat sin dominerande ställning på marknaden för järnvägstransport av gods i Polen

Tribunalen prövar för första gången vilken inverkan systematiska eller allmänna brister vad gäller respekten för rättsstatliga principer i en medlemsstat har för att fastställa vilken konkurrensmyndighet som är bäst lämpad att pröva ett klagomål

Sped-Pro S.A. (nedan kallat sökanden), som är ett bolag bildat enligt polsk rätt, är verksamt inom sektorn för speditionstjänster. Inom ramen för denna verksamhet använde bolaget sig av järnvägstransporttjänster som tillhandahölls av PKP Cargo S.A., som är ett bolag som kontrolleras av den polska staten.

Den 4 november 2016 ingav sökanden ett klagomål mot PKP Cargo till Europeiska kommissionen. I detta klagomål hävdade sökanden att PKP Cargo hade missbrukat sin dominerande ställning på marknaden för järnvägstransport av gods i Polen genom sin påstådda vägran att ingå ett flerårigt samarbetsavtal på marknadsvillkor med sökanden.

Den 12 augusti 2019 avslog kommissionen detta klagomål genom beslut C(2019) 6099 final¹ (nedan kallat det angripna beslutet), med motiveringen att den polska konkurrensmyndigheten var bättre lämpad att pröva det.

Detta är bakgrunden till att sökanden har väckt talan vid tribunalen om ogiltigförklaring av det angripna beslutet. Sökanden har anfört tre grunder för sin talan. Den första grunden avser åsidosättande av sökandens rätt att få sitt ärende prövat inom skälig tid samt bristande motivering av det angripna beslutet. Den andra grunden avser åsidosättande av rättsstatsprincipen i Polen. Den tredje grunden avser unionens intresse av att fortsätta utredningen av klagomålet.

Tribunalen bifaller i sin dom av den 9 februari 2022 sökandens talan och ogiltigförklarar det angripna beslutet i dess helhet. Tribunalen prövar vid detta tillfälle för första gången vilken inverkan systematiska eller allmänna brister vad gäller respekten för rättsstatliga principer i en medlemsstat har för att fastställa vilken konkurrensmyndighet som är bäst lämpad att pröva ett klagomål. Tribunalen lämnar även viktiga preciseringar i frågan under vilka omständigheter ett åsidosättande av rätten att få sitt ärende prövat inom skälig tid kan leda till ogiltigförklaring av ett beslut om avslag på ett klagomål i ett konkurrensärende.

Tribunalens bedömning

Vad, för det första, rör principen om en rimlig tidsfrist erinrar tribunalen om att iakttagandet av en rimlig tidsfrist i handläggningen av administrativa förfaranden inom konkurrensrätten är en allmän unionsrättslig princip. Principen om en rimlig tidsfrist i ett administrativt förfarande har även bekräftats genom artikel 41.1 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Tribunalen understryker således att kommissionen är skyldig att fatta beslut rörande ett klagomål i

¹ Kommissionens beslut C(2019) 6099 final av den 12 augusti 2019 (ärende AT.40459 – Järnvägstransport av gods i Polen – PKP Cargo).

ett konkurrensärende inom en rimlig tidsfrist. Tribunalen preciserar vidare att ett åsidosättande av principen om iakttagande av en rimlig tidsfrist endast kan motivera en ogiltigförklaring av ett beslut om avslag på ett klagomål om sökanden visar att överskridandet av den rimliga tidsfristen har inverkat på dennes möjlighet att försvara sin ståndpunkt under detta förfarande. Så kan bland annat vara fallet om nämnda överskridande hindrat sökanden från att samla in faktiska eller rättsliga omständigheter avseende det påtalade konkurrensbegränsande beteendet eller unionens intresse av att handlägga ärendet, eller att vid kommissionen göra gällande sådana omständigheter.

Med beaktande av dessa principer anser tribunalen att det i förevarande fall inte är nödvändigt att ta ställning till frågan huruvida kommissionen åsidosatt principen om iakttagande av en rimlig tidsfrist, eftersom sökanden inte anfört någon omständighet som visar att det påstådda överskridandet av denna frist inverkat på dennes möjlighet att försvara sin ståndpunkt under detta förfarande. Tribunalen finner således att talan inte kan bifallas såvitt avser invändningen om åsidosättande av principen om iakttagande av en rimlig tidsfrist.

Vad för det andra rör unionsintresset av att fortsätta utredningen av klagomålet, understryker tribunalen att kommissionen, i förevarande fall, inte gjort en uppenbart oriktig bedömning när den fann att de påtalade förfarandena huvudsakligen avsåg marknaden för järnvägstransport av gods i Polen, att den polska konkurrensmyndigheten hade fått detaljerad kunskap om sektorn och att denna myndighet, på grundval av dessa faktorer, var bättre lämpad att pröva klagomålet. Tribunalen preciserar dessutom att sökanden har fel i sitt påstående att kommissionen, i förevarande fall, även borde ha beaktat andra kriterier vid bedömningen av unionsintresset av att handlägga ärendet. Tribunalen finner således att talan inte heller kan bifallas såvitt avser grunden om uppenbart oriktig bedömning av unionsintresset av att fortsätta utredningen av klagomålet.

Vad för det tredje rör respekten för rättsstatliga principer i Polen prövar tribunalen sökandens argument att kommissionen var bättre lämpad att pröva klagomålet, med hänsyn till de systematiska eller allmänna brister i respekten för rättsstatliga principer i Polen, särskilt vad gäller bristande oberoende hos den polska konkurrensmyndigheten och hos de nationella domstolar som är behöriga på området.

I det angripna beslutet har kommissionen kontrollerat huruvida sådana brister utgjorde hinder för att avslå klagomålet med motiveringen att den polska konkurrensmyndigheten var bättre lämpad att pröva klagomålet. Kommissionen gjorde detta genom att analogt tillämpa den analys i två steg som ska göras i samband med verkställighet av en europeisk arresteringsorder i syfte att säkerställa den grundläggande rätten till en rättvis rättegång, i enlighet med domen *Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet)*², vilken består i att, i ett första steg, bedöma huruvida det föreligger en verklig risk för en kränkning av denna rätt, som hänger samman med bristande oavhängighet hos domstolarna i den aktuella medlemsstaten till följd av systematiska eller allmänna brister som förekommer i denna stat, och, i ett andra steg, bedöma vilken verklig risk den berörda personen utsätts för, med beaktande av de konkreta omständigheterna i det aktuella fallet.

Tribunalen understryker härvidlag, för det första, att iakttagandet av rättsstatens krav är en relevant omständighet som kommissionen ska beakta vid fastställandet av vilken konkurrensmyndighet som är bäst lämpad att pröva ett klagomål, varför kommissionen hade goda skäl för att tillämpa denna analysmetod analogt. Även om det finns uppenbara skillnader mellan de omständigheter som låg till grund för den ovannämnda domen och de omständigheter som är aktuella i förevarande mål finns det nämligen flera principiella överväganden som motiverar en analog tillämpning av de slutsatser som kan dras av nämnda dom i syfte att fastställa vilken konkurrensmyndighet som är bäst lämpad att pröva ett klagomål avseende en överträdelse av artiklarna 101 och 102 FEUF. Tribunalen påpekar i detta sammanhang att, i likhet med området med frihet, säkerhet och rättvisa, vilar samarbetet vid tillämpningen av artiklarna 101 och 102 FEUF mellan kommissionen, medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och de nationella

² Dom av den 25 juli 2018, *Minister for Justice and Equality (Brister i domstolssystemet)*, ([C-216/18 PPU](#), se även [CP nr 113/18](#)).

domstolarna på principerna om ömsesidigt erkännande, ömsesidigt förtroende och lojalt samarbete. Tribunalen konstaterar vidare att kommissionen enligt rättspraxis redan är skyldig att, innan den avslår ett klagomål på grund av bristande unionsintresse försäkra sig om att de nationella myndigheterna på ett tillfredsställande sätt kan skydda klagandens rättigheter. Tribunalen understryker slutligen att den grundläggande rätten till en rättvis rättegång inför en oavhängig domstol, som garanteras i artikel 47 andra stycket i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, på samma sätt som förklarades vara fallet i den ovannämnda domen, är av särskild betydelse för en effektiv tillämpning av artiklarna 101 och 102 FEUF. De nationella domstolarna ska nämligen dels pröva lagenligheten av de nationella konkurrensmyndigheternas beslut, dels direkt tillämpa dessa bestämmelser.

Tribunalen understryker, för det andra, att kommissionen inte genomfört det andra analyssteget i enlighet med unionsrätten. I förevarande fall hade sökanden nämligen, under det administrativa förfarandet gjort gällande en rad konkreta indicier som enligt sökanden tillsammans visade att det fanns grundad anledning att förmoda att det fanns en verklig risk för att dennes rättigheter skulle komma att åsidosättas om dennes ärende skulle prövas av de nationella instanserna. Sökanden hade bland annat uppmärksammat kommissionen på att PKP Cargo är ett statligt kontrollerat företag, att ordföranden för den polska konkurrensmyndigheten är helt beroende av den verkställande makten, att PKP Cargos moderbolag, ingår bland medlemmarna i en viktig polsk nationell stiftelse, som har till syfte att försvara och främja reformen av domstolssystemet i Polen, att den polska konkurrensmyndigheten behandlat PKP Cargo med en mild inställning, att riksåklagaren väckt talan mot konkurrensmyndighetens beslut rörande PKP Cargo och att de behöriga nationella domstolarna på konkurrensrättens område inte har lyckats avhjälpa den polska konkurrensmyndighetens brister på grund av deras eget bristande oberoende. I det angripna beslutet har kommissionen emellertid inte undersökt dessa indicier utan nöjt sig med att hävda att det inte anförts någon bevisning för dessa påståenden. Tribunalen konstaterar att kommissionen inte på ett konkret och precist sätt har prövat de indicier som sökanden anfört under det administrativa förfarandet, varför den finner att kommissionen åsidosatt sina skyldigheter enligt ovannämnda dom och sin motiveringsskyldighet.

PÅPEKANDEN: Tribunalens avgörande kan överklagas till domstolen inom två månader och tio dagar från delgivningen.

PÅPEKANDEN: Syftet med talan om ogiltigförklaring är att rättsakter som har antagits av unionens institutioner och som strider mot unionsrätten ska ogiltigförklaras. Medlemsstaterna, de europeiska institutionerna och de enskilda får, på vissa villkor, väcka talan om ogiltigförklaring vid domstolen eller tribunalen. Om talan är välgrundad ska rättsakten ogiltigförklaras. Den berörda institutionen måste fylla det rättsliga tomrum som kan uppkomma till följd av att rättsakten ogiltigförklaras.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för tribunalen.

Domen i [fulltext](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127